

בבית המשפט העליון בשבתו כבית המשפט הגבוה לצדקבג"ץ 8955/20

לפני: כבוד המשנה לנשיאה נ' הנדל
 כבוד השופט ע' גרוסקופף
 כבוד השופט שי שוחט

העותרת: תנועת רגבים

נגד

המשיבים: 1. שר הבטחון
 2. מפקד פיקוד מרכז
 3. ראש מינהל האזרחי

עתירה למתן צו על תנאי

תאריך הישיבה: כ"ה בטבת התשפ"ב (29.12.21)

מזכיר הרכב: עידן רייטר
 קלדנית: גלית טובינה

בשם העותרת: עו"ד בועז ארזי

בשם המשיבים: עו"ד שרון איגר; עו"ד תהילה רוט

פרוטוקול

1
 2 כבוד השופט נ' הנדל: הוצאנו את התיק הזה כדי לשקול מדוע לא להוציא צו על תנאי נגד
 3 המשיבים 1-3? זה לא אומר שנקבל את העתירה אך זה המקום להוציא צו על תנאי. לא נבקש
 4 ממנה לדחות. אנו לא מביעים עמדה מה יהיה במשך ההליך אך זה מצדיק דיון רחב יותר. אפשר
 5 להסכים אפשר לא להסכים.

6
 7 עו"ד רוט: אנו מתנגדים להוצאת צו על תנאי. העתירה הזאת דינה להידחות על הסף בוודאי
 8 לגופה. לכן אין עילה להוצאת צו על תנאי. לכן לא שנשמעו הטיעונים יש לנו חשיבות איך בית
 9 המשפט רואה את הדברים.

10
 11 כבוד השופט נ' הנדל: הטענה פשוטה. אני לא אומר שנקבל את העתירה. יש משמעות. לכך
 12 שיהיה דיון מלא יותר. יש שאלה נכבדה וייתכן שבסוף נקבל את העתירה וייתכן שלא. אין לגבי
 13 זכות לבקש מאיתנו לקיים דיון.
 14 מדוע אין מקום להוצאת צו על תנאי?

1
 2 עו"ד רוט: מכמה נימוקים. העותרת לא עמדה בראשית הרף הנדרש להרמתה נטל לביטוי או
 3 התערבות בית המשפט הנכבד בחקיקה ירדנית שחלה בשטחי האיזור משנת 1953. העותרת לא
 4 ביססה על איזה יסוד משפטי תעשה ההתערבות. העותרת מבקשת לבטל את החוק מכוח חוגי
 5 היסוד.

6
 7 כבוד השופט נ' הנדל: הוא ידע בדיוק מה שהוא רצה לכתוב, ולא כתב מעבר לזה. מה גבי תעשה
 8 עם זה אני לא יודע. הוא לא הזכיר את המילה "חוק יסוד כבוד האדם וחירותו". זה לא היה כך.

9
 10 עו"ד רוט: אך כשבאה הכותרת ומבקשת את התערבות בית המשפט הנכבד, עליה להציג
 11 המסמך.

12
 13 כבוד השופט נ' הנדל: זו שאלה מספיק נכבדה אני מסכים.

14
 15 עו"ד רוט: מעבר לזה העותרת לא התמודדה עם שאלת התערבות בחלוקה ירדנית ביחס
 16 להיבטים של הדין הבינלאומי החל. מעבר לכך, יותר מכל, העותרת לא הציבה והעמידה עותר
 17 קונקרטי אחד בתשתית של הפליה מעשיון במובן זה שגבי שמוט בוגובו בוויזובו. יכול להיות
 18 שהיא תצטרך מישהו. לא נראה לי שזו הבעיה העיקרית.

19
 20 כבוד השופט ע' גרוסקופף:
 21 הם מביעים את העמדות של הגורמים המקצועיים. האם אתם לא רוצים לבחון שוב את
 22 עמדתכם בעניין?

23
 24 עו"ד רוט: השאלה אם יש חובה למפקדת הצבאית לשנות חקיקה שעומדת בתוקף. ההיבט
 25 הראשון האם בפועל יש הפליה בשטח? יש הגבלה על זרים לרישה.

26
 27 כבוד השופט ע' גרוסקופף:
 28 ניתוח החקיקה מאוד בעייתי.

29
 30 כבוד השופט נ' הנדל: טוב שיהיה צו על תנאי. ניהלתם זאת בצורה מסוימת ויש צוים על תנאי.
 31 יש מקרים רבים שלאחר צוים על תנאי העתירה נדחתה.

32
 33 עו"ד רוט: אבקש להתייעץ.

34
 35 כבוד השופט נ' הנדל: גבי העלתה נושאים שאני צריך לחשוב עליהם אין לי תשובה אני מודה.
 36 ייתכן שנתתם פה טיעון טוב, אשמע ואתמודד.

37

1 עו"ד רוט: משפטית ברור כי הועבר הנטל אל המדינה.

2

3 כבוד השופט נ' הנדל: נטל לא הענין פת. האם באמת יש עוד תשובה? יש עוד טענה טובה? אם
4 את אומרת אם הנטל עלינו לא נעמוד בכך. למה לברוח לשאלה של נטלים?
5 אם גבי מוכנה לשקול טוב. אם לאחר השקילה גבי תאמר לא, נוציא צו על תנאי.

6

7 לאחר הפסקה ;

8

9 עו"ד רוט: לאחר בחינת הדברים אנו עומדים על עמדתנו ומתנגדים למתן צו על תנאי. ככל שבית
10 המשפט אכן יחליט להוציא צו על תנאי נבקש כי יינתן פרק זמן מספק למתן התגובה שכן מדובר
11 על תגובה של גורמים ממשלתיים רבים.
12 מצרה על כך שלא התקיים דיון לגופם של דברים.

13

14

15

16 כבוד השופט נ' הנדל: נשקול את הדברים.

17

18

19 עו"ד רוט: בתהליך גיבוש כתב התגובה, היינו רוצים לדעת מה הסוגיות המטרידות את בית
20 המשפט.

21

22

23 כבוד השופט נ' הנדל: כל הדברים שגבי העלתה אני לא מוסיף עליהם כלום. קיבלתי את
24 הדברים.

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37 עו"ד ארזי: האגודה לזכויות האזרח הוא בג"ץ שקבע שעותרת ציבורית במקרה ההוא יכולה
לעתור ללא עותר קונקרטי למרות ששם העותרים הקונקרטיים צורפו לעתירה.

~~33 כבוד השופט נ' הנדל: אם אמרתי שזה לא מפריע לי עוד כדי כך על אף שאין צורך, במקום
34 להתעסק עם הדבר הזה, יכול להיות בגלל סיבות אחרות, מה שאמרנו אמרנו, אדוני ישקול.~~

35

36 עו"ד ארזי: מדובר על כרטיס כניסה מאוד יקר לסיטואציה. כמה קשה לרכוש קרקע ביו"ש אני
37 צריך למצוא אדם שישים את כספו על קרן הצבי.

כבוד השופט נ' הנדל: מה לגבי הדבר השני?

עו"ד ארזי: העתירה נכתבה בקצרה כי אני חושב שלא צריך להרחיב פה יותר מדי. אחת הסיבות שהמשיבים אף פעם לא השיבו לנו. באנו לכאן ללא מידע נוסף למעט הדברים שהגיעו לידינו.

כבוד השופט נ' הנדל: אני רוצה לדעת מה הכיוון שלך?

עו"ד ארזי: אני סבור שתברתי טוענת על פסילת חוב והטענה כי הדיון שבפנינו הוא דיון חוקתי של פסילת חוקיות. זה דבר שצריך עיון כי לטעמי לא מדובר בענין חוקתי אלא בענין מנהלי מכיוון שהואיל ואלוף הפיקוד יכול באמצעות צו לבטל את החקיקה ואין ספק כי זו פעולה מנהלית, בכלל אנו לא נכנסים לשאלה החוקית של כביכול פסילת חוק. זה דבר שצריך עיון.

כבוד השופט ע' גרוסקופף:

האם המדינה משיבה על טענה לאפליה ברמה המנהלית.

עו"ד ארזי: אני לא יכול להתעלם מכך שמדובר בחוק ירדני. מקום שבו נטועה הסמכות.

כבוד השופט ע' גרוסקופף:

אני אשאל בלשוני. אתם מתייחסים לחוק הירדני או לא.

עו"ד ארזי: אני מצפה שהמדינה תשיב גם בענין חוקי היסוד.

כבוד השופט נ' הנדל: לפני כמה דקות אדוני אמר שלא מדובר בעתירה חוקתית אלא בעתירה מנהלית.

עו"ד ארזי: הייתי מאוד עדין. דעתי נוטה לשם.

כבוד השופט נ' הנדל: היא צריכה למתייחס גם בעתירה החוקתית. האם אתה רוצה לחשוב על זה? הכיוון שלי הוא לא כיון של חוק כבוד האדם וחירותו, אלא שזה לא סביר שאלוף הפיקוד יבטל.

כבוד השופט ע' גרוסקופף:

אם אדוני חוב על חובה מנהלית זה דבר אחד, אם אדוני חושב על תחולת חוקי היסוד זה משהו אחר. אדוני יחשוב. אי אפשר לומר למדינה תעני על הכל. במובן זה יש צדק מסויים בטענת המדינה של אי בהירות.

1 כבוד השופט נ' הנדל: הבנתי את הדברים כי אדוני לא הזכיר חוק כבוד האדם וחירותו. אדוני
 2 מכיר שיש חוק יסוד. במובן זה טוב שיבינו. תהיה לכך השלכה. אם הם טוענים שאין בסיס
 3 מנהלי אז אין בסיס מנהלי. אם אדוני רוצה להיות במצב אני לא בטוח. אדוני רוצה להיות במצב
 4 שיש להכיל את חוק היסוד כבוד האדם וחירותו. אז אם אין לאדוני תשובה, אפשר שבועיים
 5 לתת עדכון בענין הזה.

6 צריך להיות זהיר בשאלה שלא מבינים אותך. האם עקרון השוויון חל במסגרת העיקרון
 7 השיפוטי. מבחינת יעילות ההחלטה טוב לגבש עמדה. אם אתה מסכים לעמדת המדינה שזה לא
 8 חל אין מה לומר להם שזה לא חל.
 9 העתירה מספיק רצינית שתבל לדון בשאלות שזו לא העמדה שלך. אז המדינה יכולה לומר זאת.
 10 אנו עכשיו בביקורת המנהלית.
 11

12 עו"ד רוט: במקרה הקונקרטי מאחר שברמה המעשית ממילא אין הפליה אין צורך להידרש
 13 ולהכריע כאן.
 14

15 כבוד השופט נ' הנדל: קראתי את העתירה בכמה מקומות וציפיתי לראות את המילה חוק כבוד
 16 האדם וחירותו. אני חושב שזה יותר בריא, ופה במידה מסוימת אני מתחשב במה שגב' אמרה.
 17 הוא יאמר בתוך שבועיים גם אם הוא מסתמך על חוק יסוד.
 18

19 כבוד השופט ע' גרוסקופף:

20 אתם לא רוצים לשקול שוב את הענין לסיים את הענין בלי דיון משפטי?
 21

22 עו"ד רוט: שנוי חקיקה ירדנית במיוחד שעה שאין לעמדתנו מכשול משמעותי המתיר תוא
 23 משמעותי ודעת הגורמים שאין מקום לשנוי.
 24

25 כבוד השופט ע' גרוסקופף:

26 אז אולי תערכו בחינה?
 27

28 עו"ד רוט: הבחינה נערכה ועליה בית המשפט ביקש שנעדכן. האם יש קושי ברמה המעשים
 29 והאם יש חסם משמעותי כפי שהעותרת אומרת. נבחנו הדברים על ידי הגורמים הרלבנטיים
 30 והסתבר שאין מענה בדרך אישיות משפטית.
 31

32 כבוד השופט נ' הנדל: חברי אמר את שאמר ואני מכבד אותו. אני לא רוצה להרחיב את הדיון
 33 יתר על המידה. אין לי עמדה מעבר לכך שיש צורך שהדיון יתנהל לאחר שניתן צו-על-תנאי-חברי
 34 הביע את עמדתו.
 35

36 עו"ד רוט: שלא יווצר הרושם כי בפעל החסם הוא כל כך חזק על כל אותן אדמות שהן לא
 37 אדמות מדינה ומצויות מחוץ למדינות ולעמים.

1
2 כבוד השופט נ' הנדל: זו לא השאלה כרגע. לחברי יש עמדה אחרת. נוכל לקיים את הדיון שעה
3 שעתיים. זה בדיוק מה שאני לא רוצה. לאחר שגבי קיבלה את החברות, גבי תשב ותכין. אני לא
4 שולל שיש לתת זמן ארוך יותר מחודש אך העתירה מצדיקה מתן צו על תנאי.

5

6

7

8

ניתנה החלטה.

הוקלד ע"י גלית